

děti v menších skupinách. Nedostatky byly zaznamenány v oblasti uplatňování motivačních prvků ve výchově (individuální i skupinové motivační rozhovory, psychoterapeutické aktivity apod.), aktivity zaměřené na prevenci, vztahové a postoje oblasti, na aktivní práci s rodinou a na systematické sledování vývoje dětí ze strany pedagogů v návaznosti na realizaci jejich programu rozvoje osobnosti a ve zprostředkování zpětné vazby dětem vedoucí k dosažení vytýčených individuálních cílů. O nabízené aktivity měly děti zájem, aktivně posilovaly jejich sebevědomí, rozvíjely pozitivní vztahy ve skupinách a vedly je k vzájemnému respektu a spolupráci.

9.3

Výsledky výchovy a vzdělávání v zařízeních pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy

Většina zařízení pečlivě sleduje výsledky dětí během resocializační péče. Zpravidla se jedná o týmové hodnocení, tzv. konziliární systém všech zúčastněných pracovníků, kteří systematicky sledují jednotlivé posuny dítěte na cestě k získání nezbytných kompetencí a navození vhodných vzorců chování (94,4 % pedagogů tento pokrok sleduje na očekávané nebo výborné úrovni). Průběžné výsledky odborné práce s dětmi ovšem nejsou pokaždé dostatečně evidovány, monitorování změn v postojích a vzorcích chování dětí není vždy průběžně zaznamenáváno. Také programy rozvoje osobnosti dítěte (PROD), jejichž kvalita se v mnohém zlepšila, nemají vždy nastaveny funkční evaluační mechanismy, v nichž by se propojila všechna hlediska odborné práce s dítětem včetně zachycení vývoje a definování další výchovně-vzdělávací strategie. S tím také souvisí dosud neúplně saturovaná potřeba individualizace činností s ohledem na konkrétní potřeby každého dítěte (asi 7 %), která je mnohdy zapříčiněna absencí role klíčového pracovníka (nebo jeho formálním působením), jenž by koordinoval zajištění potřeb dítěte. Některá zařízení plánují výchovně-vzdělávací činnosti spíše jako časovou výplň než cílené reedukační či kompenzační aktivity. Případně tyto činnosti neodpovídají např. věkovému složení rodinných skupin, nebo není zajištěn optimální poměr mezi řízeným a volným časem dětí.

V případech školských zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, při kterých je zároveň zřízeno středisko výchovné péče, dochází k přirozenému a vhodnému prolínání ambulantních a pobytových služeb, zejména u problematiky sekundární prevence (u dětí s dobrovolným pobytem a pobytem nařízeným soudem). Rozšířila se také spolupráce s rodinami (zákonnými zástupci) umístěných dětí, což má příznivý vliv na jejich úspěšný návrat.

Naprostá většina zařízení má vypracovaný vlastní systém hodnocení dětí (bodový, kreditní), který slouží jako podklad k udělování výchovných opatření. Ojedinele se vyskytly problémy s pochopením systému hodnocení samotnými dětmi, čímž se ztrácel formativní a motivační efekt. V případech maximálního zjednodušení těchto systémů, docházelo zase k nevyváženému hodnocení. Z rozboru udělených výchovných opatření bylo zjištěno, že z celkového počtu 29 611 bylo 53,5 % pozitivních opatření, což potvrzuje snahu o pozitivní motivaci ve výchově.

Celkem 76 % zařízení poskytlo ve sledovaném školním roce dlouhodobou dovolenku alespoň jednomu dítěti. Důvodem k tomuto kroku, který zařízení učinilo po souhlasu OSPOD a na žádost rodičů, byl postupný návrat dítěte do běžného života před případným zrušením ústavní nebo ochranné výchovy. Další možností je podmíněčné propuštění dítěte, nejčastěji z důvodu studia na střední škole, nebo přechodu do zaměstnání. Toto opatření se jeví jako efektivní vzhledem k tomu, že bylo podmíněčně propuštěno ze zařízení 150 dětí a pro neplnění podmínek propuštění se jich zpět do zařízení muselo vrátit pouze 13.

Počet smluv o prodlouženém pobytu dětí starších 18 let, které se připravují studiem na své budoucí profesní uplatnění, zůstal prakticky nezměněn oproti loňskému školnímu roku

